

מערך שיעור | חידוש משחקי ילדות

צילום: [Izzy Park](#), [Unsplash](#)

הקדמה

לכבוד יום המשחקים הבינלאומי נזמין את הכיתה לצלול למסע בין דורי של משחקי ילדות וחידוש שלהם. נשלח את התלמידות. ים לחקור וללמוד משחקי ילדות מההורים, הסבים והסבתות. לאחר מכן, נתנסה במשחקי העבר בכיתה וניצור להם חידושים שמוותאמים להיום. ניתן לפתח את המערך ליום שיא, הפסקה פעילה או תערוכה כיתתית.

למערך זה [מצורפת מצגת](#) עם הסברים על משחקי ילדות ישראליים מפעם.

ציוד נדרש:

גולות (חלופה: כדורי נייר/ כדורי פינג פונג/ חרוזים גדולים/ סוכריות)
 גוגאים (גרעינים של משמש. חלופה: אגוזים/ שקדים/ בלוטים/ חרוזים גדולים)
 גומי נמתח

חוץ צמר

אבנים

דוקים (חלופה: קשים או ענפים)

גירים (עבור קלאס) + דף המחשה כיצד לצייר קלאס

הכנה לפני השיעור (משימת בית)

נבקש מהכיתה לראיין את ההורים, הסבים והסבתות על משחקי הילדות ששיחקו בהם. שאלות מנחות לראיון:

באילו משחקים שיחקתן.ם בילדותכן.ם?

ממה היה עשוי המשחק?

באיזה גיל שיחקתן.ם אותו?

האם יש לכן.ם זיכרון מיוחד שקשור למשחק?

בקשו ללמוד את המשחק במידה ואפשר, כדי שתוכלו ללמד אותו בכיתה.

פתיחה לשיעור

נפתח בשאלה: האם חשוב שילדים וילדות ישחקו? למה זה טוב? האם גם מבוגרים צריכים לשחק?
[במאמר הזה אפשר למצוא נקודות להתייחסות ודגשים שאפשר להציע לתלמידות.ים לגבי חשיבות המשחק.](#)

נשאל:

- באילו משחקים שיחקו ההורים, הסבים והסבתות שלכן.ם? נכתוב את שמות המשחקים בצד אחד של הלוח.
- באילו משחקים אתן.ם משחקות.ים היום? נכתוב את שמות המשחקים על הלוח בצד השני.
- נבחן האם יש משחקים שעלו ומשותפים לנו ולהורים שלנו או הסבים והסבתות?
- מה לדעתכן.ם ההבדלים בין משחקים מסורתיים ומשחקים דיגיטליים שמשחקים בהם היום? (אפשר לשחק עם חברה.ה שרחוקה ממני פיזית, נדרשות מיומנויות אחרות, קצב המשחק שונה, מידת הפעילות הגופנית שונה, האביזרים שנדרשים למשחק הם שונים ובעלות גבוהה יותר וכדומה).

נתבונן במצגת

נכיר מספר משחקים מסורתיים וכיצד נהגו לשחק בהם:
גולות, גומי קפיצה, סבתא סורגת, חמש אבנים, דוקים, קלאס, תופסת צבעים/גובה.

נתנסה במשחקים לפי תחנות: (בכיתה או/גם בחוץ)

נבחר מספר משחקים שהיינו רוצות.ים להתנסות בהם. בכל תחנה נתנסה במשחק אחר. (לבחירת המורה והכיתה כמה תחנות מתאימות להתנסות בכיתה, לפי מספר התלמידות.ים והאפשרויות במסגרת השיעור).
במידה ויש תלמיד.ה שיכול.ה ללמד את המשחק- נמנה אותו.ה כאחראי.ת המשחק. במידה ולא, נעבור בין תחנות המשחק כאשר במהלך המעבר בין התחנות נסביר על המשחק, נאפשר הדגמה קצרה והתנסות של הכיתה במשחק. (קיימות הוראות משחק במצגת).

חידוש המשחקים

נחלק את הכיתה לקבוצות של 4-5 תלמידות. ים בקבוצה.
כל קבוצה תקבל משחק מתוך המשחקים המסורתיים בהם התנסו, ואותו היא תידרש לחדש באיזו צורה שתבחר.
אפשרויות לחידוש:

- שינוי כללי המשחק
- החלפת חומרים/אביזרים (לדוגמא: במקום גולות- כדורי נייר, במקום דוקים- קשים/ענפים, במקום גומי- חבלים/ שרוכי נעליים קשורים אחד לשני).
- שינוי מטרות המשחק
- הוספת שלבים/רמות קושי
- שילוב אלמנטים דיגיטליים
- שינוי מספר המשתתפות. ים
- הוספת אתגרים חדשים

הצגת המשחקים המחודשים והתנסות

ניצור חיבור בין 2-3 קבוצות, וניצור רוטציה בין הקבוצה שמלמדת את המשחק המחודש ושאר המשתתפות. ים
שמתנסות במשחק המחודש.

דיון מסכם

נשאל את הכיתה:

- מה למדנו על משחקים של פעם?
- אילו משחקים אהבתם? מה מיוחד בהם?
- מה היתרונות של משחקים מסורתיים?
- מה היתרונות של המשחקים החדשים של ימינו?
- מה משותף למשחקים של פעם ושל היום?
- מה דעתכם. על חידוש משחקים ישנים וחיבור בין העבר להווה? במה זה יכול לתרום? (תשובות אפשריות: חיבור להורים, התנסות בחוויות חדשות, הבנה של איך שיחקו פעם, הערכה של חומרים פשוטים, יצירתיות) באיזה אופן שיפרתם. לדעתכם. את המשחקים הישנים? באיזו גרסה תעדיפו לשחק?

בנוס ואפשרויות הרחבה למורות משקיעות:

- יום משחקים משותף עם ההורים, הסבים והסבתות.
- הכנת סרטוני הדרכה למשחקים המחודשים.
- הפסקה פעילה בה התלמידות. ים ילמדו את המשחקים המחודשים תלמידות. ים מכיתות אחרות.
- יצירת ספר משחקים כיתתי.